

товна война (Батаклиев 1969: 214).

Циганските/ ромските групи участват в прибирането на реколтата по време на жътва. Традиционно се викат на едно и също място при едни и същи собственици. В първите десетилетия на XX век в навечерието на жътвата с. Паша кьой (дн. кв. Владиславово, Варна – б.а.) става сборище на цигански групи. Всяка година тук се събират бургуджии, малки групи решетари мюсюлмани и рудари. Това е времето, в което решетарите „...напускат тесните си домове и временно се отказват от монотонния си турски начин на живот. Това е по време на жътвата, когато лагерът им е на открито, на полето, живеят без палатки. Повече от половината от техните жени остават в къщи“. Големи групи рудари ежегодно през юни пристигат и в с. Руслар (дн. с. Игнатиево, Варненско – б.а.). Придвижват с на кervани – дълга редица от коли, теглени от биволи и в края на селото правят лагерите си. Малките групи рудари в Паша кьой са без коли и биволи. През май 1913 г. група гребенари отива в с. Индже кьой (дн. с. Тополи – б.а.) Варненско, за да участва в жътвата. Работят срещу заплащане с пари (Petulengro 1915-16: 7, 45, 50; Макфий 2007: 73) .

През м. юли 1936 г. две тричленни семейства български цигани пристигат в с. Белащица, близо до Пловдив, за да участват във вършитбата. Едното семейство е от с. Катуница, а другото – от с. Садово, Пловдивско (ТДА Пловдив, ф.75-к, оп.1, а.е.55, л.3).

В работата на полето се включват и кардарашите, и бургуджиите „И събират се все свои хора, фамилно. Наемат се на работа. Кат дойде време отиват в едно село десетина катуна, десетина семейства отиват да жънат, да работят, да прибират реколта. Със сърпове „на чакъм“, чакъм се казва – нареждат се хората един след друг и съ жъни. Връзват се снопите, товарят се на каруцата, носят се на хармана и с коня се вършееше“ (м., 61 г., кардараши, с. Александрово, Ямболско). „Ходихме тука в Обединение, Търновско. Там се събирахме лятно време, там прекарвахме на жътва сезона. Като свърши жътвата, тогава се пръскахме...” (м., 75 г., бургуджии, Ловешко). „И когато хората се събират да жънат, наште хора със сърповете, паламарките отиват да жънат“ (м., 68 г., бургуджии, Стара Загора) (цит. по Конович, Ненов 2009: 43, 98).

Турските цигани от Разградско „Когато дойде пролетта и лятото и тръгва земеделската работа, съберяхме се на група, мъже до 20 души и тръгвахме да търсим по по-големите чифлици. Тогава се пазаряхме за свършена работа като в това включвахме и храната...” (м., 70 г., Поповско) (цит по Петров, Маринов 2004: 61).

И жените на футаджиите, живеещи в селата по поречието на р. Марица, работят на нивите на по-заможните земевладелци (Футаджиите 2003: 5).